

Константінова Вікторія,

Науково-дослідний інститут історичної урбаністики, Бердянськ,

VNKonst@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-1557-5213>

Лиман Ігор,

Бердянський державний педагогічний університет, Бердянськ,

Lyman@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-9349-8500>

УРБАНІСТИЧНИЙ ПРОЕКТ «ЯКА ТВОЯ ІСТОРІЯ?»

Повідомлення присвячено проекту «Яка твоя історія?», що реалізується Запорізьким науковим товариством ім. Якова Новицького за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку і який сфокусований на популяризації історії трьох українських міст (Запоріжжя, Бердянськ і Мелітополь).

Ключові слова: міська історія, проект, Запоріжжя, Бердянськ, Мелітополь.

Навесні 2020 р. запущений проєкт «Яка твоя історія?», що реалізується Запорізьким науковим товариством ім. Якова Новицького за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Проєкт сфокусований на популяризації історії трьох міст (Запоріжжя, Бердянськ і Мелітополь).

Запорізьке наукове товариство ім. Якова Новицького, яке реалізує проєкт, засноване ще 5 вересня 1997 року, коли було ухвалено його статут і обрано голову правління – Анатолія Бойка, який і був ініціатором та «локомотивом» створення цієї інституції¹. Тоді ж організовані Бердянське і Мелітопольське відділення товариства, очолені Ігорем Лиманом і Сергієм Пачевим. За 23 роки Запорізьке наукове товариство ім. Якова Новицького з його відділеннями у Бердянську і Мелітополі напрацювали неабиякий масив досліджень з місцевої міської історії, які й покладені в основу проєкту.

Менеджером проєкту «Яка твоя історія?» став Петро Бойко, відповідальним за наукову експертну підтримку – керівник Запорізького наукового товариства ім. Якова Новицького Сергій Білівненко.

¹ Лиман І., Константінова В. (упорядники) (2011). Наукова школа професора А.В. Бойка: персоналії та доробок. Запоріжжя. 376 с., іл.

Локальним координатором у Бердянську є Вікторія Константинова, у Мелітополі – Алла Крилова. Усі активності проекту проходять у тісній співпраці із науково-дослідним інститутом Історичної урбаністики.

Серед завдань проекту – підтримка проведення в Запоріжжі, Бердянську і Мелітополі низки партисипативних історичних виставок і фестивалів, а також створення мереж інноваційних і активних громадян.

Важливою складовою проекту є виявлення, копіювання, систематизація та популяризація джерел з міської історії, з акцентом на кіно- та фотодокументах. Двома головними шляхами отримання цих документів є:

- співпраця з архівними установами;
- співпраця з містянами.

Виявлені фотодокументи будуть покладені в основу пересувних історичних виставок, які впродовж часу реалізації проекту виставлятимуться в різних локаціях Запоріжжя, Бердянська й Мелітополя, а після завершення проекту експонуватимуться вже стаціонарно.

На основі кінодокументів планується підготувати низку фільмів, які демонструватимуться, зокрема, на відкритих майданчиках під час заходів проекту.

Розробляються тематичні екскурсії та квести, а також інтерактивна історична настільна гра, мета якої – об'єднати людей навколо цінностей та історії їхньої батьківщини.

Передбачається, що наприкінці проєкту в Запоріжжі, Бердянську й Мелітополі будуть проведені історичні фестивалі, складовими програм яких стануть лекції з урбаністичної проблематики, практики з містянами, діяльність кінотеатрів під відкритим небом, екскурсії навколо локацій фестивалів, велоекскурсії трьома містами, квести «Вгадайте місце за фотографією» тощо.

Відвідувачів усіх заходів заохочуватимуть приносити фотографії, документи, листи та інші речі, пов'язані з історією громади, які будуть експонуватися під час пізніших заходів. При цьому братиметься письмовий дозвіл на експонування цих історичних пам'яток.

Заходи проєкту супроводжуватимуться усними опитуваннями та анкетуванням їхніх відвідувачів.

З огляду на карантин й на логіку планування проєкту на першому етапі його підготовчі активності відбуваються в онлайн-площині.

У Бердянську одразу після завершення (послаблення) карантину заплановане поєднання вищевказаних активностей проєкту із презентаціями щойно виданих монографій з міської історії «Між зерном і нафтою, від Азовського моря до Кавказу: портові міста східного Причорномор'я кінця XVIII – початку XX століття»² і «Грецька громада та консули Греції у Бердянську XIX – початку XX століття»³.

Частину оригіналів джерел з міської історії, отриманих від містян у ході проєкту, планується передати на зберігання до фондів Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г.С. Пшеничного, решта ж зберігатиметься у зібраннях Запорізького наукового товариства ім. Якова Новицького та Науково-дослідного інституту історичної урбаністики. При цьому оцифровані копії, знову ж таки, за наявності необхідних письмових дозволів, будуть розміщуватись для вільного доступу на сайтах цих товариств та НДІ.

References

Lyman, I., Konstantinova, V. (uporyadnyky) (2011). *Naukova shkola profesora A.V. Bojka: personaliyi ta do-robok. Zaporizhzhya.*

Harlaftis, G., Konstantinova, V., Lyman, I., Sydorenko, A., Tchkoidez, E. (eds) (2020). *Between grain and oil from the Azov to the Caucasus: the port-cities of the eastern coast of the Black sea, late 18th – early 20th century.* Rethymnon, Crete.

Lyman, I., Konstantinova, V. (2020). *Greczka gromada ta konsuly Greciyi u Berdyansku XIX – pochatku XX stolittya.* Melitopol: Vydavnychyj budynok Melitopolskoyi miskoyi drukarni.

² Harlaftis G., Konstantinova V., Lyman I., Sydorenko A., Tchkoidez E. (eds) (2020). *Between grain and oil from the Azov to the Caucasus: the port-cities of the eastern coast of the Black sea, late 18th – early 20th century.* Rethymnon, Crete. xxxi + 534 p.

³ Harlaftis G., Konstantinova V., Lyman I., Sydorenko A., Tchkoidez E. (eds) (2020). *Between grain and oil from the Azov to the Caucasus: the port-cities of the eastern coast of the Black sea, late 18th – early 20th century.* Rethymnon, Crete. xxxi + 534 p.

Konstantinova Victoria, Lyman Igor

URBAN PROJECT “WHAT IS YOUR HISTORY?”

Abstract: the report is dedicated to the project “What is your history?”, which is been implementing by Zaporizhzhia scientific society named after Yakiv Novytskyi with the support of the U.S. Agency for International Development. The project is focused on promoting the history of three Ukrainian cities (Zaporizhzhia, Berdyansk and Melitopol).

Key words: city urban history, project, Zaporizhzhia, Berdyansk, Melitopol.

